

**MIRÓ I PICASSO,
EXPOSICIÓ
CONJUNTA**

El Museu Picasso i la Fundació Miró de Barcelona acolliran per primera vegada una gran exposició sobre la relació d'amistat entre Pablo Picasso i Joan Miró. *Celebració*

Picasso 1973-2023, que se celebrarà del 20 d'octubre al 25 de febrer, comptarà amb obres tan emblemàtiques dels artistes com *Les tres ballarines (La dansa)*, de Picasso, o

La masia, la gran obra de Miró que va ser propietat d'Ernest Hemingway. L'exposició inclourà més de 250 obres procedents de col·leccions de tot el món.

ARQUITECTURA

01. El vitrall de la façana de la Torre Bellesguard de Barcelona. 02. Antoni Gaudí va *amagar* un drac al terrat de la torre. FRANCESC MELCION

Misteris desvelats a la Torre Bellesguard

Galdric Santana dirigeix una recerca que culminarà amb una monografia sobre l'obra de Gaudí

XAVIER CERVANTES
BARCELONA

“De tots els edificis de Gaudí se n’han dit moltes bestieses. Però com que de la Torre Bellesguard no se’n parla, no hi ha soroll”, diu Galdric Santana, professor a l’Escola Tècnica Superior d’Arquitectura de Barcelona i membre del Grup de Recerca Bellesguard. En els pròxims anys se’n parlarà més, perquè Santana, actual director de la Càtedra Gaudí, està preparant una monografia que aplegarà els resultats d’una investigació que vol resoldre els misteris que encara amaga aquest singular castell al barri de Sant Gervasi de Barcelona, a tocar de la ronda de Dalt.

L’estudi es publicarà el 2026, coincidint amb el centenari de la mort de Gaudí. Molt abans, els dies 15 i 28 d’octubre, es podran visitar espais del segon pis fins ara tancats al públic i que més endavant seran restaurats. Són visites excepcionals que es poden reservar a la web de la torre, a un preu de 16 euros.

“És un edifici amb molta complexitat”, diu Santana, que de moment avança que la recerca ha confirmat la importància de la gnomònica (el coneixement de l’arc de la llum solar), habitual en esglésies, en un edifici civil com la Torre Bellesguard,

una construcció de 1900-1909 que Gaudí va fer per a Maria Sagués, vídua del comerciant Jaume Figueras, i que des del 2018 és propietat del Grup Catalana Occident. També hi haurà novetats sobre la simbologia de molts elements, i està en marxa una investigació per acabar d’esbrinar per què Gaudí va projectar el vitrall de la façana principal amb la inclinació precisa perquè la llum encaixés amb l’òcul situat en una de les columnes de l’edifici i assolís la màxima brillantor el dia de Nadal, “entre les 16 h i les 17 h”, quan “el sol està més horitzontal i més baix”, precisa Santana. Tanmateix, també hi ha una alineació singular el 30 d’octubre, que podria tenir a veure amb Venus.

L’elogi de la llum

“La llum es projecta a la paret, com una diapositiva”, explica Santana. Però per comprovar quin resultat buscava Gaudí, caldrà fer una simulació, perquè hi ha dos elements aparentment no previstos en aquest elogi de la llum: uns arbres que impedeixen que la llum del sol projecti tot l’arc a la paret, i un gran llum que penja del forat que deixa l’escala i que va posar Domènec Sugranyes, el deixeble de Gaudí que va completar algunes parts de la torre. “No sabem fins a quin punt Gaudí ho va explicar a la família, això”,

diu Santana, meravellat de la “sostenció” que va posar en joc l’arquitecte de la Sagrada Família en “una casa d’estiu”.

Amb el 2026 com a horitzó, es faran intervencions en les estances de la segona planta i s’abordarà la restauració de la sala dels maons, o sala de música, un espai excepcional que va quedar incomplet i on hi ha un dels molts elements simbòlics que connecten amb el passat de la finca, on al segle XV hi havia una residència reial de Martí l’Humà: en aquesta sala hi ha un llum que és una rèplica invertida de la corona de

Visites
L’edifici
mostrarà
espais fins ara
tancats al
públic el 15 i el
28 d’octubre

l’últim rei del casal de Barcelona. De fet, Martí l’Humà i el gòtic són un referent constant a la Torre Bellesguard, però no l’únic: també són visibles connexions simbòliques amb la rosa de Reus, la Mare de Déu i, en els elements arquitectònics del terrat, el drac i Sant Jordi. “Hi ha un context simbòlic molt accentuat”, diu Santana, que també té a veure amb “la dicotomia de fe i pàtria” que travessa tota l’obra gaudiniana.

Per al director de la Càtedra Gaudí, la Torre Bellesguard “és la gran desconeguda de Gaudí, i n’hi ha menys informació que d’altres obres”. Això la fa més fascinant, però el seu interès té a veure igualment amb altres aspectes, que són els que la fan tan singular, com ara l’ús del mòdul de 45 graus que defineix l’estructura i alguns elements ornamentals com l’encoixinat barroc de la façana i la creu de quatre braços. “És un edifici fet sense col·laboradors. Hi fa una pila d’assajos per aplicar-los a altres obres. Treballa amb total llibertat, també perquè pot construir sense cap condicionant d’espai i mètrica. Té un solar sense edificis al costat, una situació que també va tenir a la cripta de la Colònia Güell, però allò era un edifici religiós. La Torre Bellesguard va ser el racó personal de treball de Gaudí”, explica Galdric Santana.

